T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 4.11.2026
Sayı: 322

10/4976

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin tekstil ve hazır giyim sanayisinde son yıllarda yaşanan üretim, istihdam ve işletme kayıplarının; sektörün uluslararası rekabet gücünü etkileyen finansman, kur, enerji, hammadde, işçilik ve diğer üretim maliyetlerinin; üretim ve yatırım kapasitesinin Mısır, Suriye ve diğer ülkelere yönelmesinin boyutları ile nedenlerinin; uygulanan teşvik, finansman ve istihdam desteklerinin üretim kapasitesini Türkiye'de tutma bakımından etkinliğinin; Kayseri başta olmak üzere sanayi kentleri, çalışanlar, yan sanayi ve tedarik zincirleri üzerindeki etkilerinin ortaya çıkarılması ve yüksek katma değerli tekstil ve hazır giyim üretiminin Türkiye'de sürdürülebilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

İbrahim ARSLAN
Eskişehir MV.

Talat DİNÇER
Muğla MV.

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili

İzmir MV.
Deniz YÜCEL

T.B.M.M. YENİ PARTİ GRUP BAŞKANLIĞI 2026

Tel.: 0312 420 57 70-71
Faks: 0312 420 21 85
e-posta: askin.genc@tbmm.gov.tr
Adres: Devlet Mah. TBMM Halkla İlişkiler Binası 5. Kat E Blok Oda No: 501 Çankaya/Ankara

ÖZET

Türkiye, dünya tekstil ihracatında dördüncü, hazır giyim ihracatında sekizinci sırada bulunan; yaklaşık 31 milyar dolarlık tekstil, hazır giyim ve bağlantılı ihracat büyüklüğüne sahip önemli bir üretici ülkedir. Buna karşılık sektörün üretim ve istihdam kapasitesinde son yıllarda önemli kayıplar meydana gelmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu verileri esas alınarak hazırlanan Haziran 2026 verilerine göre tekstil ve hazır giyim sektörlerinin toplam istihdamı 858 bin 774 kişiye gerilemiş; son bir yılda 44 bin 781, Ağustos 2022'deki zirveye göre yaklaşık 387 bin kişilik istihdam kaybı oluşmuştur. Sektörde faaliyet gösteren işletme sayısı bir yılda 56 bin 74'ten 53 bin 553'e düşmüştür. Kadınların sektördeki istihdamı 385 bin 991 kişi olup sektör, imalat sanayisindeki kadın istihdamının yüzde 32,48'ini oluşturmaktadır.

Sektör temsilcileri yüksek üretim ve finansman maliyetleri ile fiyat rekabetçiliğindeki kayba dikkat çekerken, Ağustos 2026 itibarıyla yıllık tüketici enflasyonu yüzde 31,51, politika faizi yüzde 37 seviyesindedir. TİM Başkanı da özellikle tekstil ve hazır giyimde rekabet gücü kaybının geçici olmaktan çıkıp yapısal bir sorun niteliği kazandığı değerlendirmesinde bulunmuştur.

Bir taraftan Türkiye'de istihdamı korumaya ve finansmana erişimi kolaylaştırmaya yönelik destek programları uygulanırken diğer taraftan tekstil ve hazır giyim yatırımlarının daha düşük maliyetli üretim merkezlerine yönelmesi tartışılmaktadır. Mısır'daki Türk yatırımlarının boyutuna ilişkin kamuoyundaki rakamlar birbirinden önemli ölçüde farklılaşırken, 2026 yılında Suriye de yeni bir yatırım ve üretim alanı olarak gündeme gelmiştir. Bu durum, yurt dışına yönelen üretim kapasitesinin gerçek boyutunun kamu kayıtları üzerinden tespitini gerekli kılmaktadır.

Kayseri'de 73 yıldır üretim yapan ve uluslararası denim tedarik zincirinde önemli bir yere sahip Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.'nin 11 Eylül 2026'da üretimi durdurması ise sektörün karşı karşıya olduğu koşulların Kayseri açısından güncel ve çarpıcı bir örneğini oluşturmuştur.

Bu nedenlerle sektörün üretim, istihdam ve ihracat kapasitesinin Türkiye'de korunmasına yönelik politikaların, mevcut kamu desteklerinin sonuçlarının ve yurt dışına yönelen yatırımların nedenlerinin bütüncül biçimde araştırılması gerekmektedir.

GEREKÇE

Tekstil ve hazır giyim sanayisi, Türkiye'nin sanayileşme tarihinin en köklü üretim alanlarından biridir. Sektör yalnızca ihracat geliri yaratan bir faaliyet kolu değil; pamuktan ipliğe, dokumadan boyaya, kumaştan konfeksiyona, makine sanayisinden lojistiğe kadar çok sayıda üretim ve hizmet alanını birbirine bağlayan geniş bir değer zinciridir. Aynı zamanda büyük ölçekli istihdam kapasitesi, kadın emeğindeki ağırlığı, Anadolu'daki sanayi kentlerine yayılmış üretim altyapısı ve onlarca yılda oluşmuş teknik bilgi birikimi nedeniyle Türkiye ekonomisi bakımından stratejik öneme sahiptir.

Ticaret Bakanlığının Eylül 2026'da açıkladığı verilere göre Türkiye dünya tekstil ihracatında dördüncü, hazır giyim ihracatında ise sekizinci sıradadır. Bakanlık verilerine göre dünya tekstil ve konfeksiyon ticaretinin 2025 yılında yaklaşık 858 milyar dolarlık büyüklüğe ulaştığı pazardan Türkiye yaklaşık 31 milyar dolarlık pay almıştır. 2025 yılında tekstil ve hammaddeleri ihracatı 9,4 milyar dolar, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ise 18,6 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Buna halı ve ev tekstili de eklendiğinde Türkiye'nin sahip olduğu üretim altyapısının ve küresel tedarik zincirindeki yerinin büyüklüğü daha açık biçimde görülmektedir.

Ancak sektörün dış ticaretteki önemine rağmen üretim ve istihdam göstergeleri ciddi bir yapısal baskıya işaret etmektedir. SGK aylık istatistiklerinden yararlanılarak İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği tarafından hazırlanan Haziran 2026 istihdam analizine göre tekstil ve hazır giyim sektörlerindeki toplam kayıtlı istihdam 858 bin 774 kişidir. Bu sayı Haziran 2025'e kıyasla yüzde 5 oranında ve 44 bin 781 kişi azalmıştır. Daha uzun dönemli karşılaştırmada ise sektör istihdamı, Ağustos 2022'de ulaşılan zirvenin yaklaşık 387 bin kişi altında bulunmaktadır. Tekstil ve hazır giyim sektörlerinin imalat sanayisi istihdamındaki payı da yüzde 22,08'den yüzde 21'e gerilemiştir.

Alt sektörler incelendiğinde tekstilde yıllık istihdam kaybı yüzde 3,2, hazır giyimde yüzde 6,2 olmuştur. Hazır giyim sektöründe yalnızca son bir yılda 33 bin 291, tekstilde ise 11 bin 490 kişilik azalma meydana gelmiştir. Hazır giyimde istihdam, Ağustos 2022'deki zirvesinin 237 bin, tekstilde ise Aralık 2021'deki zirvesinin 163 bin kişi altındadır.

Bu tablo kadın istihdamı bakımından ayrıca önem taşımaktadır. Haziran 2026 itibarıyla tekstil ve hazır giyimde 385 bin 991 kadın çalışmaktadır. Türkiye'de imalat sanayisinde çalışan kadınların yüzde 32,48'i, başka bir ifadeyle yaklaşık her üç kadın sanayi çalışanından biri bu iki sektörde istihdam edilmektedir. Buna rağmen sektördeki kadın istihdamı son bir yılda yüzde 6,5 azalmıştır. Dolayısıyla sektördeki üretim kaybı yalnızca toplam istihdamı değil, kadınların sanayi istihdamındaki yerini de doğrudan ilgilendirmektedir.

İstihdamdaki gerilemeye işletme sayılarındaki düşüş de eşlik etmektedir. Haziran 2025'te tekstil ve hazır giyimde toplam 56 bin 74 işletme bulunurken bu sayı Haziran 2026'da 53 bin 553'e gerilemiştir. Böylece yalnızca bir yıl içinde 2 bin 521 işletme sektörden ekstirilmiştir. Hazır giyimde işletme sayısı yüzde 5,5, tekstilde yüzde 2,5 azalmıştır.

YENİ PARTİ
YENİ PARTİ
2026
GRUP BAŞKANLIĞI

Üretim göstergeleri alt sektörler arasında farklılaşmakla birlikte hazır giyimdeki daralma özellikle dikkat çekicidir. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksine göre Haziran 2026'da yıllık üretim değişimi tekstil sanayisinde yüzde 1,1 artış gösterirken hazır giyim sanayisinde yüzde 15,1 düşüş olarak gerçekleşmiştir. Hazır giyim üretimindeki yıllık düşüşün önceki aylarda da çift haneli oranlarda seyretmiş olması, istihdam kaybının kısa süreli bir aylık hareketten ibaret olmadığını göstermektedir.

Nitekim Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe, 3 Ağustos 2026 tarihli değerlendirmesinde başta tekstil ve hazır giyim olmak üzere sanayide yaşanan fiyat rekabetçiliği kaybının geçici bir dalgalanma olmaktan çıkıp yapısal bir soruna dönüştüğünü belirtmiş; üreticilerin talebinin ayrıcalık değil, rakip ülkelerle benzer koşullarda üretim yapılabilecek bir ekonomik zemin olduğunu ifade etmiştir. Bu değerlendirme sektörün sorunlarının yalnızca dış talepteki yavaşlamayla açıklanamayacağını; finansman, işçilik, enerji, hammadde, döviz kuru ve genel üretim maliyetlerinin rakip ülkelerle karşılaştırmalı olarak incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Üretim ve yatırımların yurt dışına yönelmesi de aynı çerçevede ele alınmalıdır. Son yıllarda özellikle Mısır'ın daha düşük işçilik ve bazı üretim maliyetleri ile dış pazarlara erişim avantajları nedeniyle tekstil ve hazır giyim yatırımcılarının gündeminde daha fazla yer aldığı görülmektedir. 2026 yılında Suriye de tekstil ve hazır giyim yatırımları bakımından yeni bir gündem haline gelmiştir. Ticaret Bakanı Ömer Bolat 26 Ağustos 2026'da yaklaşık 200 kişilik iş insanı heyetiyle Şam'ı ziyaret etmiş, Bakanlık açıklamasında Türk iş dünyasının Suriye'de ticaret ve yatırım imkanlarını değerlendirdiği belirtilmiştir. Suriye'nin de Türkiye'deki üreticiler bakımından yeni bir yatırım alternatifi haline gelmeye başlaması, Türkiye'nin üretim maliyetleri ile komşu ve rakip ülkelerdeki koşulların karşılaştırılmasını daha önemli hale getirmektedir.

Üretim maliyetlerinin önemli unsurlarından biri olan hammadde arzı da sektör politikalarının ayrılmaz parçasıdır. Türkiye'nin güçlü iplik, kumaş ve hazır giyim kapasitesinin sürdürülebilmesi; başta pamuk olmak üzere yerli hammadde üretiminin miktarı, maliyeti ve sanayinin ihtiyacını karşılama oranıyla doğrudan ilişkilidir. Hammadde üretimi, ithalat bağımlılığı, üreticinin finansmana ve sulama imkanlarına erişimi ile tekstil sanayisinin ihtiyacı arasındaki bağlantının da bütünlüklü biçimde incelenmesi gerekmektedir.

Bu ortamda, 1953 yılından beri Kayseri'de üretim yapan ve 1986'dan itibaren dünyanın önde gelen markalarına premium denim kumaş tedarik eden Orta Anadolu Ticaret ve Sanayi İşletmesi T.A.Ş.'nin üretim faaliyetlerini 11 Eylül 2026 itibarıyla durdurması özel önem taşımaktadır. Şirket tarafından yapılan açıklamada küresel tekstil talebindeki zayıflama, yükselen operasyonel ve finansman maliyetleri, tedarik zincirlerindeki dalgalanmalar ve değişen ticaret dinamiklerinin mevcut üretim modelinin sürdürülebilirliğini olumsuz etkilediği belirtilmiş; tüm üretim tesislerinin 12 Ekim 2026 tarihinde tamamen kapatılacağı duyurulmuştur.

Orta Anadolu'nun aldığı ticari kararın kendisi değil, Türkiye'nin dünyaya entegre olmuş, onlarca yıllık üretim bilgisine ve müşteri ağına sahip bir sanayi kuruluşunun dahi

T.B.M.M.
YENİ PARTİ
YENİ
2026
GRUP BAŞKANLIĞI

üretimin sürdürülebilirliğini sağlayamadığı ekonomik ve sektörel ortam Meclisin araştırması gereken konudur. Benzer kararların yaygınlaşması halinde yalnızca tek tek şirketlerin üretimi değil; yıllar içinde oluşturulmuş makine parkı, yetişmiş iş gücü, tedarik zinciri, ihracat müşterileri ve sanayi kültürünün de kaybedilmesi riski bulunmaktadır.

Bu nedenle kurulacak Meclis Araştırması Komisyonunca; tekstil ve hazır giyimde 2021-2026 dönemindeki işletme, istihdam, üretim kapasitesi ve yatırım eğilimlerinin; kadın istihdamındaki değişimin; finansman, enerji, hammadde, işçilik ve diğer üretim maliyetlerinin rakip ülkelerle karşılaştırmasının; kur-enflasyon-maliyet gelişmelerinin ihracatçıların fiyat rekabetçiliği üzerindeki etkilerinin; Türkiye merkezli üreticilerin Mısır, Suriye ve diğer ülkelere yaptıkları üretim yatırımlarının gerçek büyüklüğünün ve bu yatırımların Türkiye'deki kapasite değişimiyle ilişkisinin; yatırım teşvikleri, ihracat destekleri, istihdam destekleri ve Hazine destekli finansman araçlarının gerçekleşen sonuçlarının; yerli pamuk ve diğer temel hammaddelerde arz güvenliğinin; mesleki becerilerin ve yetişmiş iş gücünün korunmasının; yeşil ve dijital dönüşüm yatırımlarının finansmanının; Kayseri ve diğer sanayi kentlerindeki bölgesel etkilerin araştırılması gerekmektedir.

..... no'lu Araştırma Önergesi

322 no'lu Araştırma Önergesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Süleyman BÜLBÜL	Aydın	
Yüksel Taşkın	İzmir	
Ayhan BARUT	Adana	
Seyit Torun	Ordu	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	
Utku Çakırözer	Eskişehir	
Şeref ARPACI	Denizli	
İLYAS KARASU	Sivas MV	
İSMET GÜNEŞHAN	Çanakkale	
Alişe COŞAR	Antalya	
Metin İLHAN	Kırşehir MV.	
Özgür ÇELİK	Çanakkale	
Cemal ENGİNYURT	İstanbul	
Av. Mahmut Tanal	Şanlıurfa	
Sevda Erdan Kılıç	İstanbul MV	
Ganime Taşcıer	Ankara MV.	
Tahsin Ocaklı	Rize M.V	

T.B.M.M. YENİ PARTİ GRUP BAŞKANVEKİLİĞİ YENİ PARTİ 2026